

Hvad kan landbrugsrådgivningen tilbyde?

- ★ Repræsentere og varetage dyreholder/lodsejers interesser
- ★ Fremme og understøtte samarbejde mellem landbruget, kommuner, Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, borgere m.m.
- ★ Deltage i lodsejer- og infomøder
- ★ Give individuel rådgivning
  - Rådgivning og ansøgning om tilskud
  - Dyrehold
  - Økonomi
  - Forpagtningskontrakter, græsningsaftaler m.m.
- ★ Medvirke ved jordfordeling
- ★ Medvirke til udvikling af værktøjer, uddannelse, støtteordninger og kontrol

Tilskud til rådgivning i Life IP Natureman?

- ★ Private land- og skovbrugere kan få tilskud til rådgivning
- ★ Kan frit vælge konsulent fra liste over godkendte konsulenter.
- ★ I Velas pt. 4 konsulenter på liste over rådgivere
- ★ [LIFE IP Natureman - hjemmeside](#)

Hanne Juncher Fris
Jagt- og naturplejekonsulent

Mobil: 30364741
Email: hjk@velas.dk

Annemette Lyager Andersen
Planteavlskonsulent

Mobil: 29995703
Email: alp@velas.dk

Ulla Plauborg
Planteavlskonsulent

Mobil: 29995726
Email: ulp@velas.dk

Bendt Jensen
Økologirådgiver

☎ 2999 5727

✉ bej@velas.dk

Fordele ved lavbundsprojekt

- ★ Sikre indtægt på areal, som alligevel er/bliver for vådt/urentabelt.
- ★ Mulighed for jordfordeling
  - Salg af uproduktive arealer/arealer langt væk
  - Køb af græsnings-, natur-/jagtarealer
- ★ Mulighed for større sammenhængende arealer til afgræsning.
- ★ Hindre tilgroning af lysåben natur ved f.eks. afgræsning
- ★ Bevare og beskytte truede naturtyper (rigkær, kilder og overdrev)

Tilskudsordninger

- ★ **Arealtilskud (grundbetaling) - undtagelse projektarealer (art. 4)**
  - Min. én berettiget udbetaling af grundbetaling 2015 og frem
  - Aktiv landbruger (min. 0,3 ha samlet med landbrugsaktivitet)
  - Skal opfylde krav om landbrugsaktivitet hvor muligt.
  - Ikke krav om landbrugsaktivitet hvor projekt umuliggør slåning/afgræsning.
- ★ **Éngangskompensation (vand-, natur-, lavbunds- og vådområdeprojekter)**
  - Overholde betingelser i servitut (tinglysning)
- ★ **[Pleje af græs- og naturarealer 2023](#)**
- ★ **[Rydning og forberedelse til afgræsning \(hegning\)](#)**
- ★ **Jordfordeling - lavbunds- og vådområdeprojekter**

Kombination af ordninger/tilskud

- ★ Grundbetaling (ca. 1.900 kr.)- under projektarealer (art. 4)
- ★ Engangskompensation
- ★ Pleje af græs og naturarealer (5-årige tilsagn)
  - Søg kun, hvor betingelserne for afgræsning/slæt kan overholdes

- ★ Kan **IKKE** kombineres med økologisk arealtilskud
- ★ Kan **IKKE** kombineres med de nye 1-årige bio-ordninger

Pleje af græs- og naturarealer - Tilskud

- ★ **Afgræsning** - Synligt afgræsset 15. september
  - 1.650 kr./ha med grundbetaling (ca. 1.900 kr./ha)
- ★ **Afgræsning** - Fast græsningstryk (0,3 SK) 1. juni – 31. august
  - 2.600 kr./ha uden grundbetaling
- ★ **Slæt** - Mindst ét slæt fra 21. juni – 15. september PLG
  - 850 kr. med GB/1.050 kr. uden GB

Pleje af græs- og naturarealer - betingelser for tilskud

- ★ Må gerne supplere slæt med afgræsning og omvendt, men ikke erstatte hovedforpligtigelsen.
- ★ Må ikke slås i perioden 1. maj – 20. juni
- ★ Ikke sprøjte, gødske eller omlægge arealet
- ★ Tilskuds fodring ikke tilladt, dog tilladt tilskuds fodring af kalve i kalveskjul og mineraler
- ★ Valg af betingelse gælder for alle 5 tilsagnsår
- ★ Aktivitetskrav for grundbetaling er opfyldt ved overholdelse af plejeforpligtelserne i tilsagn.

Forberedelse til afgræsning (hegning) - tilskud

★ Forberede areal til afgræsning (hegning)

- Natura 2000 særligt udpeget (min. 50%), overdrev (min 10%), nationalparker

★ Tilskud til etablering af:

- Hegn (inkl. låger og led), drikkevandsforsyning, faste fangfolde, elforsyning, overgange, færister
- Standardpriser på disse udgifter (kun for private ansøgere)

Engangskompensation fra 2024

- ★ Forventet engangsbetaling (referenceperiode 2017-2021)
- ★ **KUN ejer kan søge kompensation**
- ★ Omdrift - 82.500 kr./ha
- ★ Permanent græs 35.500 kr./ha
- ★ 5-årig tilsagn (1. år ansøgning/udbetaling + 4 år indberettes)
- ★ Ansøgning og udbetaling følger deadline for Fællesskema
- ★ Nye projekter - omdriftsarealer kan ikke anvendes til GLM8 og småbiotoper.
- ★ Beskattes som anden indkomst – men kan være under virksomhedsordning eller investering

Tænk nyt som jordbrugere/lodsejere (1)

★ Dialog og fællesskab

- Viden, fælles sprog, respekt

★ Skabe en fælles vision / strategi sammen

- Inddragelse, forventningsafstemning
- Synergi mellem klima, miljø, natur og erhverv
- Mulighed for investeringer og penge fra fonde m.m.

★ Friluftsliv i lokalområdet

- Flere og mere sammenhængende tilbud for lokale og turister (stier, mødesteder, shelter, kano, aktiviteter, parkering m.m.)
- Formidling af ådalens natur- og kulturværdier

Tænk nyt som jordbrugere/lodsejere (2)

★ Etablering af større sammenhængende græsarealer

- Aftaler med lodsejere, jordfordeling
- Både våde og tørre arealer skal indgå
- Tilskudsoptimering
- Naturpleje er også en rentabel driftsgren
- Få dyr – ekstensive racer (100-250 kg/ha)
- Helårs afgræsning, lille administration, lave omkostninger
- Fokus på naturpleje, hvor dyrene er et redskab til pleje og ikke kødproduktion
- Giver også plads til jagtinteresser

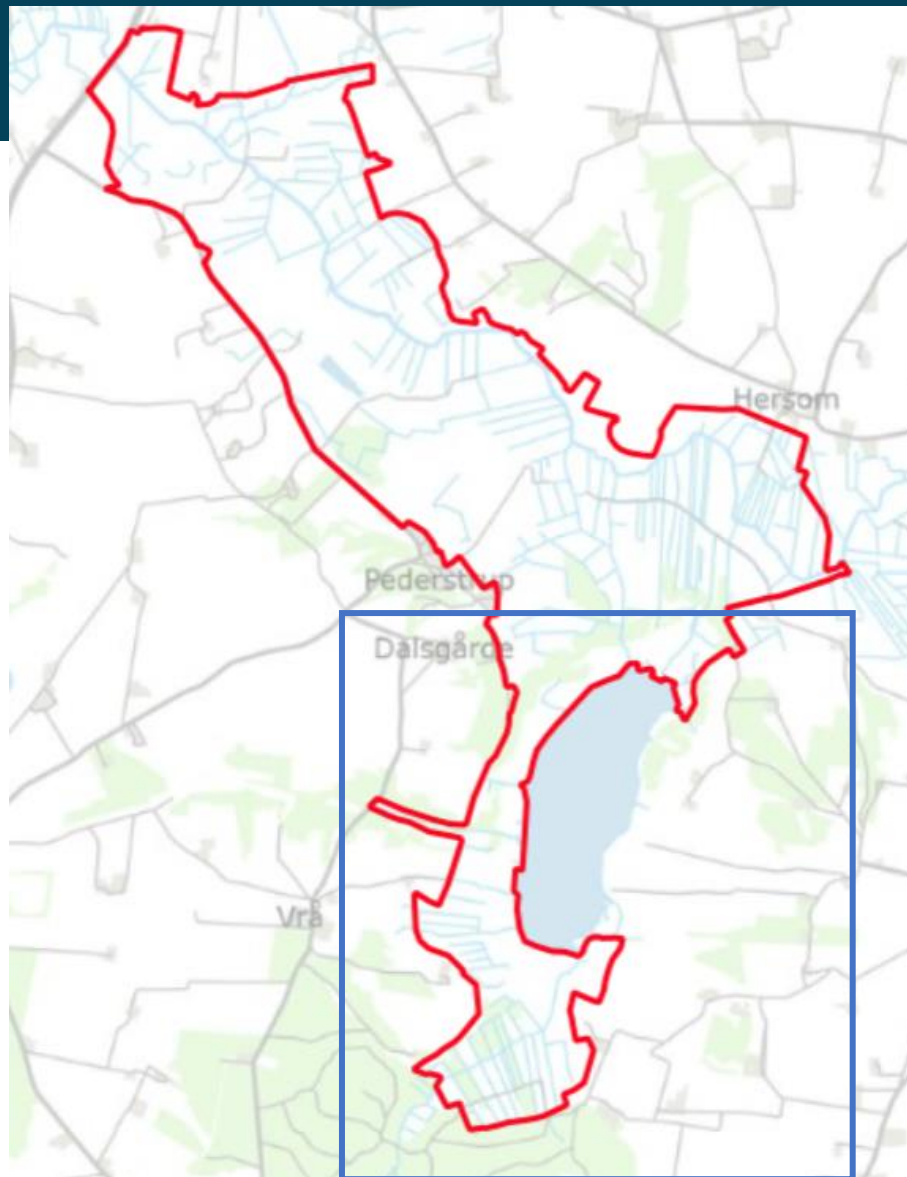

Tænk nyt som jordbrugere/lodsejere (3)

- ★ **Naturindholdet øges ved ekstensiv græsningsarealer**
  - Afgræsning hindrer tilgroning og sikrer lysåbne arealer
  - Giver plads til flere blomster = mad til insekter, fugle m.m.
  - Natur- og kulturværdier sikres og udvikles

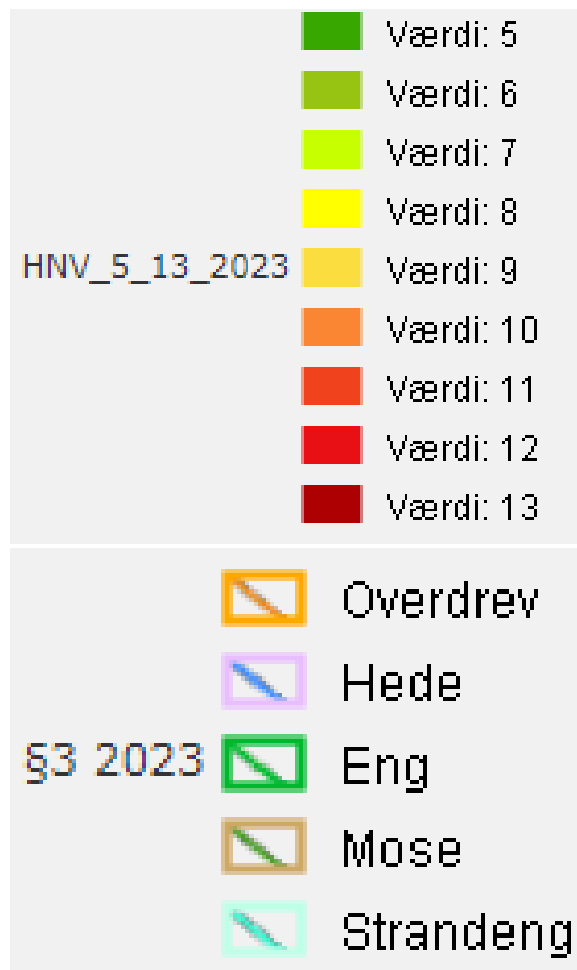

Projektområde Rødsø i Skals Å

Naturudpegning - §3 og HNV-værdi

Husdyr og vildt som naturplejere – holder kvæget vildtet ude?

- ★ **Rådyr og krondyr** græsser fortrinsvis på den del af græsgangen som kvæget vedligeholder med frisk plantevækst.
- ★ **Kronvildt** foretrækker tætgræssede dele af græsgang, primært på højere fugtig engbund
- ★ **Råvildt** foretrækker tætgræsset dele af græsbund på en mere tør engbund
- ★ **Råvildt synes ikke at være påvirket af tilstedeværelsen af kvæg.**
  - Rådyr er observeret i dagtimer i en afstand af 40m. eller mere.
  - Kvæg = kvier og ammekreaturer samt goldkøer.
  - Rådyr bliver på arealerne efter græsning
- ★ **Kronvildt** optræder mere sporadisk, og trækker ind i skoven efter endt græsning.

velas